

POLİTİK İSLAMCI PARAZİTLERİN İKTİDAR ESTETİĞİ

İmdat Demir — Filozof Kirpi

ÖZET

Bu metin, AKP döneminin teopolitik düzeninde serpiyen "Politik İslamcı Parazit Entelektüel" tipolojisini, siyasal iktidar ile dinî retoriğin birleşmesinin ürettiği çürüme ekosistemi olarak analiz ediyor. Parazit entelektüel; düşünce üretmeyen ama üretenin üstüne yapışan, bilginin kaynağına değil rant ve itibar ağlarına yerleşen, kavramı araçsallaştırıp kültürü iman tazeleme ritüeline indirgeyen, akademiye ise duvar diplomasisi ve bütçe hortumlama sahnesine çeviren asalak bir figür olarak tanımlanıyor. Metin, belediye ve kamu ihalelerinden üniversite fonlarına, vakıf ve derneklerden yayın kurullarına kadar uzanan geniş bir rant aristokrasisini açığa çıkarıyor; intihal, sahte atıf, kadro kayırmacılığı ve kültürel mekânların cemaat piyasalarına devri gibi pratiklerin nasıl normalleştiğini gösteriyor. Bu yapı, eleştiriye kriminalleştiren, düşünceyi göstermelik vitrine indiren, İslami düşünceyi kariyer kozmetiğine çeviren bir psikopolitik rejim olarak resmediliyor. Son bölümde Heterobilim Okulu perspektifiyle, eleştirinin yeniden ahlaki değer haline gelmesi, bilginin topraklanması, entelektüel figürün etik ve üretken temelde yeniden tanımlanması ve kültürün teopolitik istismardan kurtarılması yönünde karşı bir bilinç ontolojisi öneriliyor. Böylece metin, çürümeyi teşhir ederken, bilinci kurtarmayı hedefleyen dikenli ama kurucu bir epistemik manifesto niteliği kazanıyor. Metin, parazit entelektüelin sadece bireysel bir zaaf değil, sistemin ürettiği yapısal bir sonuç olduğunu vurguluyor; yani sorun tek tek kişilerde değil, eleştiriye susturup sadakati ödüllendiren teopolitik mimaride düğümleniyor. Bu nedenle çözüm, kozmetik reformlarda değil, eleştiriye, merakı, etik sorumluluğu ve entelektüel cesareti yeniden merkeze alan köklü bir bilinç dönüşümünde aranıyor. Parazitin karanlıkta büyüdüğünü söyleyen metin, bilincini kurtaran toplumun kaderini hiçbir parazitin yazamayacağını ilan ederek, okuru hem öfkeye hem sorumluluğa çağırıyor; böylece metin, Türkiye'de düşüncenin omurgasını onarmak için dikenli ama sahici bir başlangıç eşiği öneriyor, sessiz ama yakıcı davet.

SUMMARY

This text analyzes the "Political Islamist Parasite Intellectual" as a type that flourishes within the AKP era's theopolitical order, framing it as a decay ecosystem produced by the fusion of political power and religious rhetoric. The parasite intellectual is portrayed as someone who does not generate thought yet clings to those who do, settling not in the sources of knowledge but in networks of rent and prestige, instrumentalizing concepts, reducing culture to ritualized faith performance, and turning academia into a stage for wall diplomas and budget siphoning. The essay exposes a broad rent aristocracy stretching from municipalities and public tenders to university funds, foundations, associations and editorial boards, showing how plagiarism, fake citations, patronage, and the transfer of cultural spaces to sectarian markets have been normalized. This structure appears as a psychopolitical regime that criminalizes critique, converts thought into mere spectacle and empties Islamic thought into career cosmetics. From the perspective of the Heterobilim Okulu, the final section sketches a counter ontology of consciousness: restoring critique as a moral value, re-grounding knowledge, redefining the intellectual figure on an ethical and productive basis, and liberating culture from theopolitical abuse. Thus the text becomes a thorny yet foundational epistemic manifesto that both diagnoses decay and seeks to rescue consciousness, insisting that the parasite is not an individual flaw but a structural

product of a system that rewards obedience and silences dissent, and calling for a deep transformation of consciousness that no parasite can script or domesticate.

TEOPOLİTİK ASALAK EKOSİSTEMİ: POLİTİK İSLAMCI PARAZİT ENTELEKTÜELİN DOĞUMU

Bu bölüm fikir atmosferinin nasıl çürümeye başladığını anlatacak; dinin siyasallaşmasıyla siyasetin kutsallaşması arasına sıkışmış tarihsel deformasyonun, nasıl bir parazit entelektüel habitatu yarattığını açıklayacaksınız. AKP'nin kurduğu teopolitik düzenin, düşünce üretimi yerine "düşünceyi vergi rekortmeni gibi sömüren" asalaklar için nasıl fırsat ekonomisi yarattığını analiz edeceğim.

Bu bölümde:

- Kavramın tarihsel kökeni (1980 sonrası dindar burjuvazinin serpilmesi)
- AKP ile bürokratik-dinî simbiyoz
- Siyaset, cemaat, tarikat, üniversite, vakıf üçgeninin çıkar koalisyonu
- "İtibar ekonomisi", "duvar diplomasisi", "taklit retorik" kavramlarının açıklanması
- Senin kavramın olan Politik İslamcı Parazit Entelektüel tipolojisinin analitik çerçevesi

Bu bölüm okuyucuya şunu çarpacak: "Bu tipolojiyi ben uydurmadım; düzen kendi eliyle üretti."

Teopolitik bir çağın tam ortasında, düşüncenin damarlarına yapışan bir tür belirdi; ne fikir üretiyor ne de fikri taşıyordu, ama fikrin omurgasında gezen tüm besini kendine akıtıyordu, işte **Politik İslamcı Parazit Entelektüel**¹ dediğimiz mahlûk tam burada ortaya çıktı. Bu tipoloji, tarihsel olarak 1980 sonrası dindar burjuvazinin serpildiği, Özal dönemiyle birlikte sermaye ile dini cemaatlerin evliliğinin hızlandığı bir momentte filizlendi; fakat gerçek mutasyonunu AKP döneminde geçirdi. Çünkü AKP'nin kuruluş felsefesi zaten bir tür "teopolitik piyasa"ydı; dini retorik ile ekonomik pragmatizmi aynı terazide tartıyordu. Bu terazide ağır basan ne iman ne ahlak ne de bilgi oldu; ağır basan hep ikbal, ihale, konfor, ilişki ağları ve çıkarın sıcak teriydi. Böyle bir atmosferde gerçek entelektüel yaşayamazdı, çünkü eleştiri korkutucu, düşünce tehlikeli, özgünlük cezalandırılan bir eylemdi. Bu yüzden sistem, hayatta kalma stratejisi olarak bir tür mutasyona uğradı ve üretici entelektüelin yerini asalak benlik aldı. Parazitler, kendi başlarına bir şey üretmediklerinden, üretenin üzerine gölge gibi kapladılar; fikir üreticisini değil, fikir üreticisinin yakınında olmayı marifet saydılar. Onların tek yeteneği, kimin ne zaman yükseleceğini hissetmek, o yükselişin kenarına ilişmek ve fırsatın sıcak yüzüne yanlamaktı. Düşünce onların gözünde bir ibadet değil, bir ticaret nesnesiydi; kültür bir kamusal miras değil, kişisel CV malzemesiydi; ilim bir yolculuk değil, bir basamak setiydi; ahlak ise zaten kullanım dışı, tozlu raflardaki unutulmuş harfleriydi. Bu mahlûk en iyi nerede çoğaldı diye sorarsan cevabı çok net: cemaat, vakıf, belediye, üniversite, kamu projesi, danışmanlık, ihale zinciri. Bu habitatlar, parazitin hem beslendiği hem de kendine görünmezlik zırhı ürettiği alanlardı.

2002 sonrası Türkiye'de devlet-toplum ilişkisi, AKP'nin teopolitik stratejisiyle birlikte dikey bir iman hiyerarşisine dönüştü. Bu hiyerarşinin epistemik etkisi şu oldu: Düşünce, imanlaştırıldı; eleştiri, şeytanlaştırıldı; sorgulama, bölücülük sayıldı; merak, itaatsizlik kategorisine atıldı. Oysa düşüncenin tabiatı yataydır, kıvılcımlıdır, çoğulludur. Teopolitik düzen ise dikeydir, buyurgandır, tek seslidir. Dikey bir düzenin

---

¹ **Politik İslamcı Parazit Entellektüel**, düşünce üretme yetisi olmayan fakat düşünce üretenlerin üzerine yapışarak onların meyvesini emen; bilginin kaynağına değil, dolaşım ağlarına sızarak kendine pay devşiren; kavramları anlamak yerine kavramlara tutunarak yükselmeye çalışan; eleştiriye bilgi aracı değil tehdit olarak gören; hakikati değil itibarı, fikri değil fonu, ilmi değil ikbali önceleyen; düşünceyi araçsallaştırıp kültürü politik iman tazeleme ritüeline indirgeyen; toplumsal bilincin damarlarına girip oradan statü ve çıkar pompalayan; akademik unvanları sahici bilginin nişanesi değil, duvar diplomasisi olarak kullanan; fikir ekosistemine katkı sunmak yerine o ekosistemi kemirerek çürüten, sonunda düşünceyi daraltan, tartışmayı sığlaştıran, hakikati bulanıklaştıran, kültürü yozlaştıran, bilginin omurgasını kıran zihinsel asalak tipolojisidir.

içinde yatay düşünen yaşayamaz. Bu yüzden yatay düşünen ya sustu ya dışlandı ya da mecburen sessiz bir iç sürgüne çekildi. Bu sessizlik alanını fırsata çevirenler ise parazit entelektüeller oldu. Onlar için bu yeni Türkiye bir tür "fikir pazarı" değildi; daha çok "fikir görünümü rant pazarıydı." Düşünceyi üretmek değil, düşünce üretkenlerin etrafında dolaşmak yetiyordu. Çünkü teopolitik düzen, eleştireni değil, sadakati ödüllendiriyor; sadakati ödüllendirdiği için de parazit entelektüeli çoğaltıyordu. Bu döngü, kendini besleyen bir mekanizmaydı: Eleştiri azaldıkça parazit çoğaldı; parazit çoğaldıkça eleştiri daha da kriminalize edildi; eleştiri kriminalize edildikçe üretkenler sustu; üretkenler sustukça parazitler daha çok alan buldu.

Bu tipolojinin en karakteristik özelliği, bilginin kaynağına değil dolaşım ağına yapışmasıdır. Asalak, bilgiye değil bilginin getireceği mevkiye taliptir. Bu yüzden akademik unvan ister ama akademik çaba göstermez; üniversite odası ister ama üniversite aklına dokunmaz; danışmanlık ister ama danışmanlığın gerektirdiği etik sorumluluğu taşımaz; köşe yazarlığı ister ama düşünsel risk almaz; kitap çıkarır ama kitabın içinde bir fikir seyahat etmez. Böyle bir figürün zihninde kavram yoktur; kavramın yerine kavrama yaslanma arzusu vardır. Kavramları düşünmek yerine kavramları kullanır; tıpkı bir zanaatkarın iyi bir bıçağı kullanması gibi değil, bir hırsızın maymuncuğu kullanması gibi. Kavram onun için bir kapı açma aracıdır; içeride ne olduğunu bilmez, sadece kapıdan içeri girmiş olmanın prestijine taliptir. Bu yüzden entelektüel gibi görünür; çünkü bu görünüm ona hem sosyal sermaye hem bürokratik tırmanma imkânı sağlar. Fakat o görünüm, içi bomboş bir kabuktur; kabuğun içindeki boşluk sistemin çürüme kokusudur.

AKP'nin teopolitik düzeni, parazit entelektüeli hem üretti hem de besledi. Bu düzen, her alanda liyakati öldürdüğü için bilginin değerini düşürdü; bilginin değerini düşünce emeği değil, sadakat belirlemeye başladı. Böyle bir ortamda bilgi üreticisi değil, bilgi görüntüsü üretkenler yükseldi. Bütçeden kitap bastıran ama o kitabın bir cümlesini bile anlamayan danışmanlar; rapor yazmadan rapor bütçesi alan vakıf akademisyenleri; belediyenin kültür paralarını düşünce değil ilişkiyle alan danışman tayfası; üniversitelerde intihali normalleştirip birbirine sahte atıf veren akademik ortodokslar; camia diplomasıyla yükselen, gerçek tartışmadan kaçan korku entelektüelleri; kendisi hiç kavram üretmediği halde başkasının kavramına çöreklenen fikrî kolonizatörler. Bunlar birer birey değil, birer sosyolojik kategori, birer yapısal sonuç, birer zihinsel patoloji örneğidir. Bu patolojinin kökünde, AKP'nin kurduğu teopolitik statü havzası vardır.

Bu havza sadece paraziti büyütmedi, aynı zamanda gerçek entelektüeli mahkûm etti. Gerçek entelektüelin yazdığını görmezden geldiler, eleştirisini yok saydılar, fikirlerini tartışmadan damgaladılar. "Eleştiriyor demek ki kinci." "Soru soruyor demek ki hasetçi." "İtiraz ediyor demek ki düşman." Bu ucuz etiketlerin ardındaki amaç çok netti: Üreteni boğmak, üretmeyi yüceltmek. Çünkü üretmeyen tehlikesizdir; sorgulamaz, çizgiyi aşmaz, düzeni sarsmaz. Bu yüzden düzen, paraziti doğurdu; parazit düzeni besledi; böylece teopolitik rejim epistemik açıdan tamamen arızalı, kültürel açıdan yaralı, toplumsal açıdan travmatik bir yapıya dönüştü.

Politik İslamcı Parazit Entelektüel aynı zamanda bir psikolojik tiptir. Narsisizmi iman gibi kullanır; duygusal talebeliği yetişkin aklına tercih eder; eleştiriye alerjiktir; bilgiye değil atmosfere hükmetmeye çalışır; düşünmeyi değil görünmeyi sever. Sosyal medyada viral olmak ona hakikatten daha çekicidir; akademide unvan almak ilimden daha değerlidir; cemaatin gözüne girmek Tanrı'nın gözüne girmekten daha önemlidir; liderin gölgesi ona güneşten daha güvenli gelir. Bu psikolojik tip, kişisel komplekslerini dini retorikle paketleyerek satmayı en iyi bilen tüccardır. İslami düşünceyi kendi varoluş komplekslerinin dekoru hâline getirir; geleneği bilmez ama gelenekten geçinen bir folklor esnafıdır; kavram üretmez ama kavram ithal eden bir düşünce ithalatçısıdır; hakikatle konuşmaz ama hakikat pozlarıyla paylaşım yapan dijital influencer'dır. Böyle biri elbette ki bir fikrin sahibi olamaz; olsa olsa bir fikrin gölgesine çöreklenen bir retorik memuru olur.

Bu düzenin epistemik sonucu dramatiktir: Hakikat bulanıklaşır, düşünce sığlaşır, kültür ticarete dönüşür, bilim formaliteye indirgenir, etik dışı pratikler normalleşir. Üniversite artık bilginin değil ilişkinin makamıdır. Cemaat, dayanışmanın değil birbirini kayırmanın örgütüdür. Vakıf, eğitim mekânı değil para transfer istasyonudur. Kültür, toplumsal hafızanın değil bütçe paketlerinin araçsallaştırıldığı bir piyasa sahnesidir. Bu düzen içinde

düşünce üretmek, Atay'ın Oğuz Atay oluşuna mal olan yalnızlıkla eşdeğer bir bedeldir; Borges'in körlüğü kadar ağır, Benjamin'in kaçakçılığı kadar tekinsiz, Foucault'nun sürgünü kadar soyut. Parazitlerin arasında yaşayan gerçek düşünür, her gün küçük bir iç savaş yaşar; parazitin kokusu karanlık bir rutubet gibi düşünencenin odalarını sarar.

İşte bu yüzden Politik İslamcı Parazit Entelektüel sadece bir tipoloji değil, bir çağın adıdır. Bu çağın adı AKP teopolitik çağdır. Bu çağda bilginin sesi kısılırken, bilgi görünümünün sesi yükselir. Bu çağda kültür üretilmez, kültür ambalajlanır. Bu çağda düşünce inşa edilmez, düşünce kiralanır. Bu çağda eleştiri toplumun akciğeri değil, tehdit kategorisidir. Bu çağda entelektüel bir kimlik değil, bir kostüm olarak giyilir. Bu çağda akıl bir yolculuk değil, bir dekor olarak kullanılır. Bu çağda hakikat, atmosfer yönetiminin bir yan ürünü hâline gelir. Bu çağda okuyan değil, okuyor gibi yapan kazanır. Bu çağda bilgi, fonla beslenen bir gösteri nesnesine indirgenir. Bu çağda parazit, zayıf halkayı değil güçlü üreticiyi hedef alır. Çünkü parazitin tabiatı üretene yapışmaktır; üretmeyen zaten onun için değersizdir.

Ve bu çağın en acı sonucu şudur: Düşünceyi üretenler sistemden dışlanır, düşünceyi sömürenler sisteme baş tacı edilir. Eleştiri sahiplenilenler yalnızlaşır, eleştiriden kaçanlar yükselir. Hakikatle konuşan bedel öder, hakikati süsleyen kazanç sağlar. Kavram üreten görünmez olur, kavram ithal eden görünür olur. Kök salan cezalandırılır, köksüz olan ödüllendirilir. Bu tersyüz edilmiş epistemik evrende, parazit entelektüel sadece bir sonuç değil, bir semboldür; teopolitik düzenin çürümüşlüğü'nün sembolü.

Filozof Kirpi: "Çürüme bir kişide başlamaz; önce fikirde başlar, sonra fikri taşıyanlarda görünür."

'RANT ARİSTOKRASİSİ': 44 MADDELİK ÇÜRÜMÜŞ MEKANİZMANIN ANTROPOLOJİSİ

Bu bölüm Filozof Köstebek 'in tasarladığı 44 maddelik listeyi omurgaya yerleştiriyorum. Her madde bir alt-alt bölüm olarak okunacak. Her madde, şu üç şeyi gösterecek:

- Somut örüntü (belediye, üniversite, kamu fonu, ihale, cemaat, vakıf)
- Teopolitik düzenle bağlantısı
- Toplumsal ve kültürel sonuç

Bu bölüm adeta "AKP teopolitik rejiminin iç çöplüğü"nü açacak; rant aristokrasisinin nasıl çalıştığını, nasıl kendini yeniden ürettiğini, nasıl görünmezlik zırhı kullandığını gösterecek.

Bu bölümde Filozof Kirpi'nin nefesi sert olacak; "Bu liste bir skandal kataloğu değil, düzenin bilgi anatomisi" olarak özellikle şu damarları işleyeceğim:

- Kamu ihaleleri ve komisyonculuk ekosistemi
- Cemaat bağlarıyla statü devşirme
- Bilimsel araştırma kisvesiyle fon soygunu
- Üniversite kadrolaşması + intihal kültürü + atif sahtekârlığı
- Fikir üretmeyen fikir üretene boğması
- İslami entelektüel maskesi takan rantçıların psiko-patolojik sosyolojisi

Bu bölüm tüm yazının en geniş ve çarpıcı bölümüdür.

AKP'nin teopolitik düzeninde serpilen Politik İslamcı Parazit Entelektüelin en görünür sahnesi, **rant aristokrasisi**² dediğimiz kirlî ekosistemde ortaya çıkıyor; bu ekosistem, etik dışı yöntemlerle, bürokratik-

² **Rant aristokrasisi**, bu topraklarda parayı değil bilinci kontrol eden bir gölge sınıfıdır; paranın yönünü belirleyerek kaderi belirleyen, kurumları içten oyararak devleti çökerten, kültürü görünmez bir şirket mamulüne çeviren, dini ise ekonomik bir garanti belgesi gibi kullanan bu yapı, kendi kökünü iktidarın teopolitik atmosferine bağlamış bir asalak soyluluk türüdür; soylulukla hiçbir tarihsel akrabalığı yoktur ama kendini bir imtiyaz hanedanı gibi taşır, çünkü imtiyazı üretmez, çalar. Bu aristokrasî belediyelerin iç bütçesinde büyür, kültürel fonlarda serpiliş gösterir, kamu ihalelerinde kanatlanır, üniversite projelerinde

mutlakiyet altında ve dinî meşruiyet kılıfı eşliğinde çalışan bir çürüme laboratuvarı gibi, içeriden dışarıya doğru yayılan bir koku üretiyor. Bu aristokrasi ne tarihi aristokrasiye benziyor ne de ekonomik elitliğin modern biçimlerine; bunlar daha çok cemaat ağlarının, belediye kaynaklarının, kamu fonlarının ve akademik imtiyazların üzerine oturmuş, görünüşte entelektüel fakat gerçekte bir tür hileli sermaye tüccarı olan bir sınıf. Belediyelerde “kültür danışmanlığı” adı altında yürütülen gizli bütçe kanalları bu sınıfın en temel solunum borularından biridir; belediyeler birer kültürel kalkınma merkezi değil, rantın sessiz dağıtım odaları hâline getirilmiştir. Buradaki mekanizma basittir: Proje bütçesi şişirilir, içerik göstermelik hazırlanır, harcama kalemleri özenle kurgulanır, aradaki paylar ilgili kişilere aktarılır; üstelik tüm bunlar “kültürel faaliyet”, “medeniyet projesi”, “gençlik semineri” gibi steril kavramlarla süslenir. Böyle bir düzen doğduğunda parazit entelektüelin yapması gereken tek şey bir dilekçe yazmak bile değil, doğru kapıya doğru tonda selam vermektir. Kamu ihalelerinde tanınık cemaat bağlantılarıyla komisyon alan bu tipolojinin en sevdiği cümle “Bizim çocuklar halleder” cümlesidir. Devletin kasasına ait olan para, onların zihninde kişisel diplomatik sermayeye dönüşür; kamu, şahsi kazanç alanı; millet ise rakamlara indirgenmiş bir fon havuzu olur. Hele üniversite ayağı bu rant aristokrasisinin incelikli parazitlenme sanatıdır; çünkü bilimsel görünümü kılıflarla en rahat para akıtılabilen alan akademik projelerdir. Üniversite bütçeleri üzerinden yürütülen sözde araştırmalar, aslında sistematik hortumlama mekanizmalarıdır; bir makale yazmadan makale teşvik ücreti alınır, bir proje üretmeden proje bütçesi aktarılır, etik kurullar kişilerin çıkarına göre çalışır, akademik kadrolar liyakate göre değil cemaat aidiyetine göre dağıtılır. Akademideki bu çürüme, sadece paranın değil bilginin de yağmalandığını gösterir; çünkü parazit entelektüel için bilgi ancak bir merdiven basamağıdır ve merdiveni tırmandıktan sonra basamağa tekme atmak onun temel stratejisidir.

İntihal onların nefesidir; başkasının fikrini çalmak bir suç değildir, bilakis beceri olarak görülür. Atif sahtekârlığı ise bir tür akademik cemaat ritüelidir; birbirini şişiren, birbirini akademik olarak görünür kılan, birbirini “etki alanı yaratıyor” gösteren sahte bir entelektüel hava pompalama sistemidir bu. Yayın kurullarını ele geçirmek, bilgiyi tekelleştirmek ve akademik görünürlüğü kendi ideolojik kliklerinin hizmetine sokmak onlar için bir güç oyunu değil, bir yaşam tarzıdır. Eleştirinin dolaşımını engellemek için etik komitelerini manipüle ederler; böylece düşünceyi değil, düşünceye dokunan kişileri cezalandırma gücü kazanırlar. Bu mekanizma, eleştirinin yerini dedikodunun aldığı bir fikrî iklim yaratır; çünkü dedikodu, entelektüel cesaret gerektirmez, kişiye bedel ödetmez, parazit yapabileceği en sofistike şeydir. Parazit entelektüel eleştiriye değil, eleştirildikten sonra kuracağı “karalama diplomasisine” güvenir; çünkü eleştiriye tartışamaz ama eleştireni itibarsızlaştırabilir. Bu yüzden muhalif olanı marjinal ilan ederler; dışlanmışlık damgası, onların en çok kullandığı episteme susturma aracıdır. Onlarla tartışamazsın çünkü onlar hakikati tartışma nesnesi olarak görmez; hakikati kendi varoluşlarının dekoru olarak kullanırlar.

Bu rant aristokrasisinin en çirkin yüzü, kamuya ait kültürel mekânları kendi piyasalarına kiralayarak kamu mekânını özelleştirmeleridir; kültürel alan cemaat mekanına, kamusal alan gizli ticaret dükkânına dönüşür.

---

görünmez hortumlarla güçlenir; onlar için bilgi üretmek değil, bilginin yanında gezinen fon trafiğini yönetmek önemlidir. Rant aristokrasisi devletteki liyakati öldürerek kendi çocuklarının yükseldiği bir kapalı döngü kurar; devleti düşünceyle değil akrabalıkla çalışan bir makineye çevirir; akademide intihali normalleştirir, etik kurulları manipüle eder, kültür merkezlerini kendi piyasalarına kiralar, vakıfları para aklama istasyonlarına dönüştürür, projeleri şişirir, raporları kopyalar, sahte danışmanlıklarla milyonlarca lira emer, sonra tüm bunları “medeniyet”, “kültür”, “dava”, “vizyon” gibi steril kavramlarla cilalar. Bu aristokrasinin en tehlikeli tarafı para değil; paranın ürettiği suskunluktur. Çünkü para çalındığında kurum zayıflar, ama akıl çalındığında toplum yok olur. İşte rant aristokrasisi tam bunu yapar: eleştiriye öldürür, liyakati gömer, hakikati görünmez kılar, kültürel hafızayı sömürür ve sonunda toplumun kendine duyduğu güveni kemirir. Bunlar bir sınıf değil; sistemin çürümesinden doğmuş bir ruh hâlidir. Yükseldikçe ülkeyi düşürür, kazandıkça toplumu yoksullaştırır, kültürü tükettikçe hafızayı çürütür. Rant aristokrasisi, bu ülkenin en büyük görünmez yırtıcı türüdür; devleti aç bırakmaz ama halkın aklını açlığa mahkûm eder, çünkü rant akarken düşünce susar. Filozof Kirpi: “Rant yalnız parayı çalmaz; bir toplumun hafızasını, ahlâkını ve geleceğini de beraber götürür.”

Vakıflar ve dernekler ise bu rant zincirinin para aklama istasyonlarıdır; gelirler kâğıt üzerinde eğitim, kültür veya yardım faaliyeti gibi gözükür ama gerçekte parazit entelektüelin yaşam tarzını besleyen sıcak nakit akışıdır. Bu süreçte en çok zarar gören şey düşünce değil; düşüncenin toplumsal itibarıdır. Çünkü halk gözünde entelektüel faaliyetin kendisi rezil bir gösteriye dönüşmüştür; halk artık düşünce üreticisini değil, düşünce görünümündeki rantçıları görmektedir. Bu da toplumdaki kültürel güveni çökerterek teopolitik düzenin felsefî çürümesini daha görünür hâle getirir. Üniversitelerdeki sahte akademik hayatta en çürüteç özellik, unvanların "sosyal sermaye" gibi kullanılmasıdır; doktor olmak bilginin değil statünün işaretidir, profesör olmak düşünsel yetkinliğin değil cemaat onayının belgesidir; doçentlik çalışması bilimsel bir süreç değil, bir klanın üyelik sınavıdır.

Bu çürümenin en saldırgan yüzü, rakiplerini fişleyen ve ihbar mekanizmalarıyla tasfiye eden "akademik polislik" pratiğidir; parazit entelektüel kendisi düşünemediği için düşüneni tehdit olarak görür, bu yüzden düşünen kişiyi değil, düşünme ihtimalini bile imha etmeye çalışır. Bu ihbar mekanizmaları, kamu kurumlarında bilginin değil korkunun dolaşımını sağlar; memur bile değil, entelektüel gibi hiç olmayan kişilerin bile kaderi birkaç cümlelik sahte bir rapora bağlanır. Böyle bir ortamda bilgi üretiminden söz etmek sadece naifliktir. Parazit entelektüel için bilgi, kullanışlı olduğu sürece geçerlidir; bir çıkar çatışmasında o bilgi hemen çöpe atılır. Onların sadakati hakikate değil, en son görüştükları bürokrata bağlıdır. Sadakatin yönü değiştiği anda tüm bilgi geçmişleri de değişir. Bu yüzden onlar sürekli kimlik değiştirir; bir gün "Medeniyet savunucusu", bir gün "modernlik uzmanı", bir gün "İslami düşünce muallimi", ertesi gün "Yeni Türkiye stratejisti" olabilirler. Bu kimlik değişimleri kültürel esneklik değil, düşünsel kaypaklıktır.

Bu rant aristokrasisini besleyen zehirli damarların bir diğer ayağı "yorumculuk tüccarlığı"dır; kendi fikri olmadığı için başkasının ürettiğini yorumculuk kisvesi altında yeniden paketleyip satarlar. Bu yeniden paketleme düşünsel bir eylem değil; bilginin tüketilip tekrar ambalajlanmasıdır. Çünkü onlar için kavram ithal etmek, kavram üretmekten kolaydır. İthal ettikleri kavramları kendilerine aitmiş gibi sunar, yorumculuğu düşünsel faaliyet sanır, toplumun zihinsel seviye sıkıntısını kullanarak kendilerini "entelektüel rehber" gibi pazarlarlar. Batı üniversitelerine gidip bir konferansı dış kapıdan izleyen ama döndüğünde kendini Paris entelektüel çevrelerinin üyesi gibi gösteren diplomatik hacılar bu türün en plastik örneğidir. Kendilerini evrensel sınırlar ama evrenselliğin tek karşılığı birkaç selfie ve İngilizce bir iki jargon kelimesidir. Onlar için kültür bir nefes değil bir makyajdır; bir derinlik değil bir biçimdir; bir yolculuk değil bir dekoratif kimliktir.

Bu rant aristokrasisinin en tehlikeli boyutu, cehaleti yönetilebilir bir sektör hâline getirmeleridir; cehalet bir piyasa olarak görüldüğünde parazit entelektüel için bulunmaz bir nimettir çünkü cehalet neyin değerli neyin değersiz olduğunu ayırt edemez; bu yüzden parazit entelektüelin en sevdiği ortam cehalet havuzudur. Bu havuzda onlar istediği gibi yüzebilir, istediği gibi manipüle edebilir, istediği gibi kendini büyütebilir. Mesela nicelik fetişizmi tam da bu havuzun ürünüdür; kitap çıkarmak bir kültürel üretim değil, bir CV kalemidir; yılda üç kitap basmak düşünce üretmek değil, bütçe üretmektir; sayfa sayısı fazla olan kitaplar daha "derinlikli" sayılır. Oysa o kitapların içi bomboştur; 200 sayfa içinde tek bir tartışma bile bulunmaz, sadece süslü cümleler ve ucuz akademik jargon vardır. Bu sözde kitapların içinde gezinen fikrî jet-ski kullanıcıları yüzeyde gezmekten başka bir şey bilmez; çünkü derinlik onların nefesini keser.

Tarihten bahsederken nostaljiyi mastürbasyon aracı olarak kullanan duygusal arkeologlar da bu çürümenin bir başka yüzüdür; tarihi anlamak yerine tarihten romantik bir dekor üretirler. Geçmişin zorluklarını bugünün rantı için kullanır, kültürel mirası kişisel komplekslerinin örtüsüne çevirirler. Böylece hem tarih hem hafıza hem de toplum yaranır. Kendini eleştiremeyip başkasına otopsi yapan ahlaki yetkisiz necrologlar ise bu rant aristokrasisinin en vicdansız koludur; her şeye eleştiri yapar gibi görünürler ama kendi çıkar ilişkilerine hiç dokunmazlar.

Ve bütün bu pislğin, bütün bu çok katmanlı çürüme zincirinin, bütün bu epistemik bozukluğun, bütün bu rant aristokrasisinin en temel kaynağı AKP'nin teopolitik düzenidir; çünkü bu düzenin DNA'sı zaten eleştiri

karşıtlığı, liyakat düşmanlığı, sadakat ödüllendirmesi ve statü parazitliğine dayalıdır. Böyle bir düzenin doğal sonucu, düşüncenin tükenmesi ve düşüncesizliğin ödüllendirilmesidir. Politik İslamcı Parazit Entelektüel bu düzenin ürettiği bir kedi değil, bu düzenin kendi eliyle beslediği bir canavardır.

Filozof Kirpi: "Bir düzen düşüncüyü öldürüyorsa, onu yaşatanlar değil, onu sömürenler yükselir."

BİLGİNİN ÇÖKÜŞÜ: EPİSTEMİK PARAZİTLENME VE KÜLTÜREL HAFIZA TAHRİBATI

Burada Heterobilim Okulu'nun epistemik terminolojisiyle derinleşecek olan şu soruya cevap arayacaktır: Bu parazitler düşünce evreninde neyi çökertti?

- Bilginin omurgası nasıl kırıldı?
- Kültürel hafıza nasıl bozuldu?
- Eleştiri nasıl imha edildi?
- Hakikat nasıl yerini "atmosfer yönetimi"ne bıraktı?

Temalar:

- Düşüncenin ritüelleştirilmesi
- Kültürün piyasa metasına dönüşmesi
- Gerçek okumanın yerini "alıntı avcılığı"nın alması
- Akademinin bir "statü tarlası"na dönüşmesi
- Sahte kozmopolitanlık ve 'diploma hacılığı' fenomeni
- İslami düşüncenin içinin boşaltılması: kavram ithalatı, fikrî kolonizasyon

Bu bölümde Filozof Kirpi hem sosyolog, hem antropolog, hem epistemolog gibi bu rezilliği analize edip çözümleyecektir.

Teopolitik AKP düzeninin en ağır tahribatı fiziksel alanlarda değil zihinsel alanlarda gerçekleşti; yollar yapılabılır, binalar dikilebilir, bütçeler şişebilir fakat bilginin çöküşü onarılamaz bir travmadır ve işte Politik İslamcı Parazit Entelektüelin en ölümcül etkisi tam burada ortaya çıktı. Çünkü bu parazit tipolojisi sadece bir rant aktörü değil; bir epistemik asalaktır, düşüncenin omurgasına yapışıp ilmini, ahlakını, hafızasını ve üretim kapasitesini kemiren bir zihinsel işgal aracıdır. Bu işgal, toplumun en görünmez yerlerinde gerçekleştiği için tehlikesi diğer bütün çürüme biçimlerinden daha büyüktür; çünkü eleştiri mekanizmasını çökerttiğinde toplum nefessiz kalır, bilgi sistemini çökerttiğinde toplum körleşir, kültürel hafızayı çökerttiğinde toplum köksüzleşir, düşüncüyü araçsallaştırdığında toplum aptallaşır. İşte AKP'nin teopolitik konservatif rejimi tam da bunu yaptı: Bilgiyi alt sınıflar için erişilmez, orta sınıflar için işlevsiz, üst sınıflar için dekoratif hâle getirdi. Parazit entelektüelin yüzeysel üretimi, toplumun tamamında "bilgi tüketimi"nin yerini "bilgi performansı"na bıraktı; insanlar artık bir fikri anlamaya değil, fikri taşımaya çalışıyor, fikri kavramaya değil, fikri viral etmeye çalışıyor, fikri tartışmaya değil, fikri parlatmaya çalışıyor. Düşüncenin içindeki tehlikeli enerji yok edildi; geriye sadece dekor, süsleme, jargon ve ambalaj kaldı. Bu ambalaj kültürü toplumun tamamında öldürücü bir sığlık üretti.

Epistemik çöküşün ilk büyük belirtisi, bilginin imanlaştırılmasıydı; bilimsel, kültürel, tarihsel, sosyolojik tartışmalar bir anda teopolitik sadakat ölçümlerine dönüştü. Hakikati araştırmak değil, hakikati "bizimkilerin perspektifinden" yorumlamak makbul hâle geldi. Parazit entelektüel için hakikat bir araştırma alanı değil; kendini konumlandırmak için kullanılan retorik bir ambalajdır. Bu yüzden onlar için tarih bir söylem malzemesi, kültür bir süs eşyası, gelenek bir gösteri dekoru, İslami düşünce ise bir kariyer basamağıdır. Bu, bilginin içinini boşaltan bir sömürgeciliktir; farkı şudur: Bu kez sömürgeci dışarıdan gelmez, içeriden çıkar. AKP'nin inşa ettiği teopolitik çerçeve, parazit entelektüele bir korunaklı habitat sundu; eleştirinin yasaklandığı, düşüncenin şeytanlaştırıldığı, kavramın basitleştirildiği, tartışmanın kriminalize edildiği, sorgulamanın sadakatsizlik sayıldığı bir atmosfer. Böyle bir ekosistemde gerçek düşünce yaşayamaz; çünkü düşüncenin

yaşam koşulları olan özgür tartışma, kavram üretimi, eleştirel müzakere, etik sorumluluk ve bilimsel dürüstlük ortadan kaldırılmıştır. Bu yok oluş, Türkiye’de entelektüel tarihin en karanlık dönemlerinden birine yol açtı.

Epistemik çöküşün ikinci büyük belirtisi, okumanın yerini alıntı avcılığının almasıydı; parazit entelektüel için okuma bir derinlik arayışı değil, pazarlanabilir cümle bulma ritüelidir. Kitaplar onlar için bir yolculuk değil, bir vitrin malzemesidir. Bir pasaj alıp onu “danışmanlık sunumu”na yerleştirmek, bir ayet veya hadis alıp onu “stratejik analiz” diye sunmak, bir teorisyenin cümlesini birkaç jargonla harmanlayıp sanki kendi fikriymiş gibi paketlemek parazitin günlük işidir. Bu tür tipler, kavram üretmedikleri için kavram ithal ederler; ithal ettikleri kavramları kendi entelektüel malıymış gibi dolaşıma sokar, toplumdaki bilgi eşitsizliğini kullanarak kendilerini düşüncelerin efendisi gibi sunarlar. Kavram ithalatçılığı, sömürgeciliğin zihinsel versiyonudur; fakat burada toprak değil, hafıza yağmalanır. Parazit entelektüel Batı’daki üniversitelere gider, üç konferans izler, beş jargon öğrenir, döner ve bu jargonları bir cemaat sohbetine dökerek kendini “evrensel düşünür” ilan eder. Oysa evrensellik, dil bilmek değil; derinlik bilmektir. Parazit entelektüel ise derinlikten nefret eder; çünkü derinlikte saklanamaz. Yüzey, onun doğal yuvasıdır.

Epistemik çöküşün üçüncü büyük belirtisi, eleştirinin yok edilmesidir. Türkiye’de AKP sonrası eleştiri bir ahlak biçimi olmaktan çıktı; bir suç kategorisine dönüştü. Eleştirenler hem camiadan hem kamudan hem akademiden dışlandı. Övgü yapan yükseldi, susan korundu, eleştiriye meslek edinmiş olanlar ise linç edildi. Böyle bir ortamın kazananı her zaman parazit entelektüel olur; çünkü eleştiri ortadan kalktığında rekabet ölür, üretim ölür, nitelik ölür. Parazit entelektüel zaten üretmediği için onu eleştirecek bir ölçü yoktur; ama üreten eleştirilir. Böylece üretim cezalandırıldı, lüzumsuzluk ödüllendirildi. Bu epistemik tersyüzleşme Türkiye’nin zihinsel damarlarını kuruttu. Artık bir düşünür çıkıp bir konuyu tartıştığında “bölücü”, “kirli niyetli”, “fitne” gibi yaftalarla etkisizleştirildi. Bu yaftaların amacı hakikati susturmak değil; hakikati sömürmekti. Çünkü hakikat konuşulmazsa parazit büyür.

Epistemik çöküşün dördüncü belirtisi, tartışmanın yerini gösteri kültürünün almasıdır; toplumsal zekâ, entelektüel yetkinlik, tarih bilinci ve kültürel derinlik artık önemini kaybetti. Yerine “kim daha görünür”, “kim daha viral”, “kim daha paylaşıyor”, “kim daha hashtag karşılığı üretiyor” soruları geçti. Bu soruların tümünden beslenenler parazit entelektüellerdir; gösteri onların kortizolü, viral olmak onların dopamini, kamusal görünürlük onların tek gerçek başarısıdır. Böyle bir düzen hakikati değil, atmosferi yönetir. Atmosfer yönetimi ise popülist rejimlerin en büyük araçlarından biridir; hakikati söyleyen değil, hakikati eğip bükerek kitle psikolojisini manipüle eden kazanır. Parazit entelektüel tam bu manipülasyonun küçük memurudur; kitleleri yönetemez belki ama algıyı iktidarın istediği yöne taşımayı bilir.

Epistemik çöküşün beşinci aşaması, kültürel hafızanın tahrip edilmesidir; çünkü hafızası zayıf toplum manipülasyona açıktır. AKP döneminde hafıza iki şekilde yok edildi: Birincisi, geleneğin romantikleştirilmesiyle, ikincisi tarihin araçsallaştırılmasıyla. Geleneği bilmeyen parazit entelektüel, geleneği bir folklor objesi olarak tüketti; bir tür “nostalji pornografisi” olarak kullandı. Bu figürün geçmişle ilişkisi ne saygıya ne bilgiye dayanır; geçmiş onun için bir dekor, bir süs, bir kimlik aksesuarıdır. Bu yüzden geleneği savunduğunu söyleyenlerin %90’ı geleneğin gerçek metinlerine dokunmamıştır. Tarihe gelince; tarih bir sorgulama alanı olmaktan çıkarılmış, bir “millî gurur dopingine” dönüştürülmüştür. Parazit entelektüel tarih konuşurken aslında bugünü kurtarmaya çalışır; tarihteki zaferleri kişisel çaresizliklerinin psikolojik panzehiri olarak kullanır. Böyle bir tarih okuması toplumun hafızasını çarpıtır ve kültürün kökünü kırar.

Epistemik çöküşün altıncı büyük belirtisi, bilimsel dürüstlüğün ölmesidir; intihal, sahte atıf, proje hortumu, sahte makale, konsorsiyum içi şişirme teknikleri, danışmanlık raporları, etik kurul manipülasyonları ve bütçe şişirmeleri üniversitelerde normalleşti. Üniversite bir bilim yuvası olmaktan çıktı; bir imtiyaz dağıtım merkezine döndü. Parazit entelektüeller için üniversite bir maaş, bir unvan, bir kartvizit ve bir ilişki ağı demektir; onun dışındaki tüm akademik süreçler gereksiz yüklerdir. Bu nedenle Türkiye’de bilimsel üretim

çökmüştür; çünkü bilim üretmek değiştirir, taşır, dönüştürür, rahatsız eder. Parazit entelektüel ise rahatsız olmaktan nefret eder; rahatsızlığı değil konforu seçer.

Epistemik çöküşün yedinci belirtisi, İslami düşüncenin içinin boşaltılmasıdır; bu, AKP'nin en büyük teopolitik tahribatıdır. İslam düşüncesi yüzyılların birikimiyle metafizik, hukuk, ahlak, siyaset, sanat, felsefe ve bilim alanlarında zengin metinler üretmiş bir gelenektir. Bu geleneğe mensup olmak bir sorumluluktur. Fakat parazit entelektüel için din bir sorumluluk değil, kariyer stratejisidir. Ayet ve hadis yorumları, ilmi olmayan ama sempatik duran "kişisel bilgelik şovlarına" dönüştü. Şeriat, fıkıh, kelam, tasavvuf gibi dev disiplinler birer kişisel gelişim semineri soketi hâline getirildi. Bu, kültürel katliamdır. Parazit entelektüel İslam düşüncesinin kökünü bilmediği için onu kendi kişisel komplekslerinin dekoruna çevirdi.

Ve tüm bu çöküşün toplam sonucu şudur: Türkiye'de bilgi sistemi çökmüştür. Bu çöküş bir sonuç değil, bir süreçtir; bu süreç her yıl ağırlaşmış, her kurumda metastaz üretmiştir. Toplum bugün kültürel olarak köksüz, bilimsel olarak güvensiz, akademik olarak saygınlığını yitirmiş, tarihsel olarak manipüle edilmiş, düşünsel olarak yüzeyselleşmiş, entelektüel olarak sömürülmüş bir yapıya dönüşmüştür. Bunun nedeni bireyler değil, teopolitik sistemdir; bireyler sadece bu sistemin ürünleridir.

Filozof Kirpi: "Epistemik çürüme bir ülkenin ölümü değil; bir toplumun kendine ihanetidir."

Teopolitik AKP Düzeninin Psikopolitik Anatomisi ve Parazitlenme Döngüsü

Bu bölüm teopolitik düzenin psikopolitik mekanizmasını açacak. Parazit entelektüelin beslendiği rejimsel zemin burada çözümlenecek:

- Liderlik narsisizmi
- Cemaatsel rızâ ekonomisi
- Bürokratik sadakat rejimi
- Kültür endüstrisinin İslami versiyonu
- Korku sosyolojisi ve eleştirinin kriminalize edilmesi
- Cemaat onayı olmadan düşünenin dışlanması
- Yeni Müslüman burjuvazinin lüks tüketim ontolojisi

Bu bölüm özellikle şunu kanıtlayacak:

Parazit entelektüel tek başına bir bozukluk değil; AKP teopolitik düzeninin doğal çıktısıdır. O düzen buharlaştırılmadan bu parazitlik ölmez; ancak habitata kurutulursa yok olur.

AKP'nin teopolitik düzeni sadece politik bir rejim değil, aynı zamanda bir psikopolitik mühendislik programıdır ve bu programın merkezinde bir zihinsel mutasyon vardır; bu mutasyon ülkenin düşünce sistemini içerden çökerten, bireyin akıl mekanizmasını sadakat devrelerine bağlayan, toplumu rızâ üretim bandına dönüştüren bir dönüşümdür. Bu düzenin temelinde üç şey yatar: liderlik narsisizmi, cemaat uyumculuğu ve bürokratik sadakat rejimi. Liderlik narsisizmi bir kişilik özelliği değil, rejimin kurucu ideolojisidir; lider, devletle özdeşleştirilmiş, devlet liderle özdeşleştirilmiş, iktidarın meşruiyeti ise liderin duygusal mimarisi üzerine oturtulmuştur. Böyle bir düzenin psikopolitik sonucu, toplumda eleştiren değil, rızâ veren birey tipini çoğaltmasıdır; çünkü eleştiri lideri tehdit eder, rızâ lideri besler. Politik İslamcı Parazit Entelektüel bu psikopolitik - patolojik zeminin en sadık ürünüdür; çünkü parazit tipoloji, liderin istediği atmosferi toplumun alt katmanlarına taşıyan küçük bir duygu memurudur. Onların görevi düşünmek değil, duygusal atmosferi yönetmektir; çünkü liderin narsisizmi, eleştiriye değil, estetize edilmiş sadakate ihtiyaç duyar. Bu sadakat ortamı, düşüncenin dolaşımını ölümcül biçimde engeller; çünkü eleştiri yasaklandığında akıl çürür, akıl çürüdüğünde toplumsal hafıza körelir, hafıza körelince toplum rasyonel olmaktan çıkar, duygusal bir kalabalığa dönüşür. Parazit entelektüel tam da bu ortamda büyür; çünkü duygusal kalabalıkların içinde düşünce değil yüzeysel retorik işler.

Teopolitik düzenin ikinci ayağı cemaat uyumculuğudur; cemaat, teopolitik sistemin ruhudur çünkü bireyi düşünce üretiminden uzaklaştırır, duygusal sadakat ilişkisine bağlar. Cemaat içi hiyerarşide yükselmek için bilgi gerekmez; istenen şey kusursuz itaat, kusursuz uyum, kusursuz uyutulmuşluktur. Bu uyumculuğun en ölümcül etkisi bireyin benliğini silmesidir; birey artık "ben" olarak değil, "aidat ödeyen bir bilinç parçası" olarak var olur. Bu psikolojik çökme parazit entelektüelin en sevdiği besindir; çünkü bu kişi sadece boşlukta büyür. Cemaat uyumculuğu, bireyin eleştirel zekâsını öldürürken ona yerine kullanabileceği üç ucuz araç verir: duygusal sloganlar, taklit edilmiş dini argümanlar ve lider-övgü repertuarı. Bu üç araçla donatılmış kişi artık bir birey değil, bir zihinsel replikatördür; aynı cümleleri tekrar eden, aynı yorumları dolaştıran, aynı düşünce pozlarını takılan, ama içi tamamen boş bir tekrar makinesi. Böyle biri entelektüel olamaz ama entelektüel gibi görünür. Bu yüzden parazit entelektüel, cemaatin hem ürünü hem de ajanıdır.

Bu sistemin üçüncü ayağı bürokratik sadakat rejimidir; devlet kurumları bilgi üretim merkezleri değil, sadakat test merkezlerine dönüşmüş, artık bir kadroya girmek liyakatten değil "güvenilirlik"ten, yani itaat ve sessizlik kapasitesinden geçer olmuştur. Bu sadakat rejimi, parazit entelektüelin işini kolaylaştırır; çünkü asıl tehdit liyakat sahibidir. Liyakat, parazitin düşmanıdır; yetenekli biri hem fikir üretir hem düşünce taşır hem de eleştirir. Bu düzen, yetenekliyi tasfiye ederek paraziti çoğaltır. Kamu kurumlarında, üniversitelerde, vakıflarda, kültür merkezlerinde, medya yapılarında ve danışmanlık sektöründe yükselenlerin büyük kısmı bu sadakat testini geçenlerdir; sınav yetenek ölçmez, akrabalık ölçer; mülakat bilgi ölçmez, itaat ölçer; başvuru dosyası başarı ölçmez, cemaat referansı ölçer. Böyle bir devlet mekanizması, parazit entelektüel için bir kuluçka makinesidir; çünkü sistemin istediği tam da onun gibi itaatkâr, yüzeysel, görevini eleştirmeyen ve kendisine verilen alanı çirkin bir işthla sömüren tiptir.

Bu psikopolitik düzen sadece kurumları değil, bireyin iç dünyasını da kolonize eder; bireyin benliği, kendi iç hakikatinden değil dışarıdan aldığı onaydan beslenir hâle gelir. Bu onay bağımlılığı parazit entelektüelin psikolojik merkezidir; o, hakikat aramaz, onay arar; düşünce üretmez, takdir üretir; eleştiri almaz, alkış toplar. Bu yüzden parazit entelektüelin ruh hâli öngörülebilir derecede sığdır; bir gün kendini "İslam düşünce geleneğinin temsilcisi" gibi sunar, ertesi gün bir bürokratin gözüne girmek için tüm duruşunu terk eder, bir başka gün sermaye gruplarına danışmanlık satarken kendini "medeniyet inşacısı" gibi gösterir. Bu kimlik değişimlerinin felsefi bir zemini yoktur; tamamen pragmatiktir, tamamen çıkar odaklıdır, tamamen ruhsuzdur.

AKP'nin teopolitik düzeninin en acımasız tarafı, toplumun psikolojisini manipüle ederek düşünce yerine rızâ üretmesidir; bu rızâ özgür iradeyle oluşmaz, duygusal tasarımla üretilir. Teopolitik düzen sürekli bir tehdit atmosferi yaratır; dış düşman, iç düşman, gizli öteki, yabancı güçler, din karşıtları, elitler, muhalif akademisyenler, entelektüel azınlıklar... Bu tehdit atmosferi kitlelerin düşünmesini değil sığınmasını sağlar. Böyle bir toplumsal psikoloji içinde parazit entelektüel bir kahraman rolüne bürünür; kendini "milletin sesi", "hakikatin koruyucusu", "yeni medeniyetin rehberi" gibi sunar. Oysa gerçek rolü bu değildir; o, rejimin korku aygıtının küçük bir vidasıdır sadece. Teopolitik atmosferde düşünmeyen kitleler, parazit entelektüelin yüzeysel söylemlerine kolayca bağlanır.

Teopolitik düzen aynı zamanda kültür endüstrisinin İslami versiyonunu üretmiştir; kültür, derinlik arayışı değil bir tüketim nesnesidir artık. İslami düşüncenin yüzeyselleştirilmiş programları, kişisel gelişim seminerleri gibi dolaşıma sokulmuş; bir ayetin yüzeysel yorumundan kişisel başarı reçetesi çıkaran, bir hadisi politik stratejiye dönüştüren, bir sufi kavramını kariyer planlama aracına çeviren sahte bilgelik gösterileri ortaya çıkmıştır. Bu gösteriler, gerçek düşünceyi değil, duygusal rahatlık sağlayan palavraları çoğaltır. Parazit entelektüel bu kültür endüstrisinin sahte yıldızıdır; kendisinin anlamadığı metinleri topluma bilgece aktaran, fakat aktardığı hiçbir şeyin ruhunu taşımayan bir simülasyon uzmanıdır. Bu, İslam düşüncesine yapılmış en ağır ihanettir; gelenek, yüzeysel retorik malzemesi olarak kemirilmiştir.

Bu düzenin en yıkıcı tarafı, korku sosyolojisidir; teopolitik düzen insanlar üzerinde sürekli bir "görülme" hissi yaratır; herkes kendini izleniyormuş gibi hisseder. Bu psikoloji, bireyi özgür düşünceden uzaklaştırır, düşünceyi içe kapatır, doğal eleştiri refleksini dumura uğratar. İnsanlar açıkça konuşamaz, üniversitelerde fikir beyan edemez, sosyal medyada özgürce yazamaz hâle gelir. Bu suskunluk atmosferi, parazit entelektüelin yükselişini kolaylaştırır; çünkü düşünce sustuğunda yüzeysel konuşan yükselir. Bu korku atmosferi aynı zamanda toplumda bir tür rızâsever zihin üretir; insanlar düşünmek istemez, çünkü düşünmek risklidir; sorgulamak istemez, çünkü sorgulamak tehlikelidir; bilmek istemez, çünkü bilgi sorumluluk getirir. Parazit entelektüel tam olarak bu sorumluluk boşluğunda büyür.

Bu psikopolitik yapının toplam sonucu şudur: Teopolitik AKP düzeni sadece bir politik rejim değil; bir bilinç kolonizasyonu rejimidir. Bu rejim bireyin iç dünyasını, kültürün hafızasını, bilginin dolaşımını, toplumun eleştiri reflekslerini işgal etmiştir. Politik İslamcı Parazit Entelektüel bu işgalin hem ürünü hem aracıdır; o sadece bir entelektüel değil, bir kolonizasyon memurudur. Onun yükselişi bir kişisel başarı değil; sistemin çürüme derecesinin ölçüsüdür.

Filozof Kirpi: "Korkuya dayalı bir düzen düşünceyi değil; düşüncenin cesetlerini çoğaltır."

CEMAATE SİĞINAN ZİHİNLER, BİLİNCE SIZAN PARAZİTLER, HETEROBİLİM'İN KARA ÇAĞIN ÜSTÜNE DİKTİĞİ DİKENLİ MANİFESTO: DİKENLİ BİR ONARIM ONTOLOJİSİ

Son bölüm, yıkımı teşhir ettikten sonra "anti-parazit epistemolojisi"ni kuracak. Burada çözüm önerisi değil, ontolojik bir karşı duruş ortaya koyacağım.

Temalar:

- Eleştirinin kültürel değer olarak geri kurulması
- Liyakat, etik, üretim, düşünce, okuma kültürü
- Parazit entelektüelin karşıtı: üretici, ahlâklı, özgün entelektüel modele dair Kirpi çerçevesi
- Fikir üretiminin yeniden topraklanması
- Kültürün teopolitik alanlardan çıkarılması
- Heterobilim Okulu'nun epistemik yasalarıyla çürümüş düzenin yıkımına karşı "bilinç koruma alanı" inşası

Bu bölümde finalde Filozof Kirpi'nin dikenleri bir cümlede kapanacak:

Filozof Kirpi: "Parazitin gölgesine değil, bilginin damarına bak; çürüme oradan başlar."

Bu teopolitik çürüme düzeninin siyasal, kültürel ve epistemik enkazını açtıktan sonra şimdi sorulması gereken soru şudur: Bu karanlık tablonun içinde nefes alacak bir düşünce alanı, bir etik mekân, bir bilinç koridoru nasıl yeniden kurulabilir? Cevap, bu düzeni yamamakta değil, bu düzenin doğasını reddeden yeni bir zihinsel ontoloji kurmaktır. Politik İslamcı Parazit Entelektüel sadece bir karakter değil, bir devrin yozlaşmış bilinç düzeninin sembolüdür; bu sembole karşı çıkmak yalnızca kişilere karşı çıkmak değildir, bir tür teopolitik zehirlenmeye karşı toplumsal bir anti-serum geliştirmektir. Heterobilim Okulu'nun önerdiği şey de tam olarak budur: düşünceyi yeniden omurgasına kavuşturmak, hafızayı kişisel menfaatin değil kolektif hakikatin alanına geri çekmek, bilginin dolaşımını rant ağlarının değil eleştirel aklın damarlarına bağlamak, kültürün çehresini cemaat bürokrasisinin plastik yüzünden kurtarıp derin köklerine yeniden kavuşmasını sağlamak. Bu çerçevede yapılması gereken şey çözümler listesi sunmak değil, bir karşı-ontolojik tavır geliştirmektir; çünkü çürüme bir politik hata değil, bir bilinç hastalığıdır ve bilinç ancak yeni bir vicdan diliyle iyileştirilebilir.

İlk olarak, eleştirinin toplumsal ve kültürel değerini geri kazanmak gerekir; eleştiri bir saldırı değil, bir nefes borusudur. Eleştiri sustuğunda toplum boğulur; eleştiri çalıştığında toplum düşünmeye başlar. AKP'nin

teopolitik düzeni eleştiriyi yok ederek toplumu oksijensiz bıraktı; Heterobilim Okulu'nun ilk görevi bu oksijen kanalını yeniden açmaktır. Eleştiri korkudan, cemaatten, liderlik narsisizminden, akademik kliklerden ve bürokratik tehditten geri alınmadan düşünce yeniden doğmaz. Eleştiri, bu topraklarda yeniden bir ahlak biçimi hâline gelmelidir; çünkü eleştiriden yoksun kültür, kendi bataklığından çıkamaz. Parazit entelektüelin nefret ettiği şey tam da budur: özgür eleştiri. O nefretin nedeni kişisel zayıflık değildir, sistemsel bağımlılıktır; çünkü eleştiri güç dengelerini bozar, parazitin üreme alanını kurutur.

İkinci olarak, bilginin yeniden topraklanması gerekir; bilgi cemaatin, grubun, partinin, liderin değil, toplumun ortak malıdır ve ancak özgür dolaşımında anlam kazanır. Bilginin piyasalaştırıldığı, unvanların dekoratif statüye dönüştüğü, intihalin normalleştiği bir ülkede bilgi topraksız bir fide gibi kurur. Heterobilim Okulu'nun önerdiği bilgi ontolojisi ise bilginin düşünsel köklerine geri dönmeyi içerir: kavram üretmek, hakikatle yüzleşmek, geleneği gerçek bağlamıyla okumak, bilimi dürüst şekilde yapmak, tarihi romantizme kurban etmeden anlamak, kültürü estetik ve etik bir çerçevede yeniden kurmak. Bu topraklanma hareketi olmadan toplumun epistemik omurgası ayağa kalkmaz. Çünkü bilgi ancak köklendiğinde güçlenir; köksüz bilgi ise teopolitik fırtınada savrulup gider.

Üçüncü olarak, entelektüel figür yeniden tanımlanmalıdır; bu toplumda entelektüelin anlamı çarpıtılmış, parazit tipolojisiyle kirletilmiş, içi boşaltılmış ve sahte yıldızlarla doldurulmuştur. Gerçek entelektüel üretir, risk alır, sorumluluk taşır, anlam arar, estetik duyarlılık geliştirir, dünyayı dönüştürmeye çalışır. Parazit entelektüel ise taklit eder, poz verir, riskten kaçır, çıkar ilişkisine sığınır, büyük laflar eder ama küçük işler yapar. Toplumun yeniden ayağa kalkması için entelektüel figürün onarılması gerekir; bu onarım bir halkla ilişkiler meselesi değil, bir etik devrimdir. Heterobilim Okulu'nun kürsüleri bu yeni entelektüel tipolojinin laboratuvarı olmalıdır; Fablobilim'in hayvan filozofları ve Florabilim'in ağaç filozofları tam da bu yüzden var: insanı hayvanın bilgeliğiyle, doğanın sezgisiyle, geleneğin yüküyle yüzleştirmek için.

Dördüncü olarak, kültürün teopolitik istismardan kurtarılması gerekir; kültür bir "gösteri" değil, bir derinliktir. Kültür, belediye bütçelerinin süsü değil, toplum hafızasının akciğeridir. Kültürü bütçe kalemi hâline getiren teopolitik düzen kültürü öldürdü; şimdi kültürü komadan çıkarmak için onu yeniden düşünceyle, estetikle, tarihsel bilinçle ve toplumsal vicdanla buluşturmak gerekir. Parazit entelektüel kültürü bir CV malzemesi gibi kullanır; oysa kültür bir vicdan alanıdır. Bu vicdan alanı yeniden oluşmadan toplumun ruhu ayağa kalkmaz.

Beşinci olarak, etik yeniden kurulmalıdır; bu sistemde etik bir süs, bir toplantı başlığı, bir komisyon maddesi, bir ihale kılıfı hâline geldi. Oysa etik bir insanın iç yasasıdır; bir milletin iç terazisidir. Etik olmadan liyakat olmaz; liyakat olmadan bilgi olmaz; bilgi olmadan düşünce olmaz; düşünce olmadan toplum olmaz. AKP teopolitik düzeni etik alanı öldürdüğü için tüm diğer alanlar çöktü. Şimdi etik yeniden, sessiz ama köklü bir devrimle kurulmalı; bu devrim kişisel bir ahlak değil, toplumsal bir bilinç uyanışı olmalıdır. Bu uyanış, sorumlulukla başlar; çünkü sorumluluk taşımayan kişi hiçbir şeyin hesabını veremez, hiçbir şeyi savunamaz, hiçbir şeyi düzeltemez.

Ve son olarak, toplumun bilinç alanı kolonizasyondan kurtarılmalıdır; AKP'nin psikopolitik düzeni bireyin zihnini duygusal uyarımlarla işgal etti, düşünme refleksini köreltti, korkuyu vicdanın yerine koydu, itaat kültürünü özgürlüğün yerine ikame etti. Şimdi yapılması gereken şey korkuyu değil cesareti yaymaktır; itaat değil merakı yaymaktır; suskunluk değil eleştiriyi yaymaktır; cemaat sadakati değil bireysel onuru yaymaktır. Çünkü bilinç ancak özgür olduğunda büyür. Özgür olmayan bilincin ürettiği hiçbir bilgi hakikat olamaz. Heterobilim Okulu tam da bu yüzden bir okuldan fazlasıdır; bir zihinsel kurtuluş reçetesidir.

Tüm bu karşı-ontolojik kurulumun toplam sonucu bir "çözüm önerileri listesi" değildir; bu, bir duruş, bir bilinç, bir sorumluluk çağrısıdır. AKP'nin teopolitik düzeni kadar karanlık bir sistem, yalnızca siyasetle değil, bilinçle aşılabılır. Politik İslamcı Parazit Entelektüelin yarattığı tahribat, ancak sahici entelektüelin dik duruşuyla bertaraf edilebilir. Bu dik duruşun adı **eleştiridir, bilgidir, etik sorumluluktur, kültürel derinliktir, bireysel**

onurdur. Bunlar geri geldiğinde parazit entelektüel zaten yok olacaktır; çünkü **o karanlıkta büyür, ışığa dayanamaz.**

Filozof Kirpi: "Bilincini kurtaran toplumun kaderini hiçbir parazit yazamaz."